

Dames en heren, het is even slikken dat het alweer de laatste avond is van dit seizoen, maar geen zorgen, ook zonder Late Night Show komt alles goed. **(AFB 1)**. In het museumpark, op het gazon bij Museum Boijmans Van Beuningen, staat deze blijde wolk. Hij is gemaakt door kunstenaar Lilly van der Stokker en straalt puur optimisme en vriendelijkheid uit. Op het naïeve af, misschien. Of nee, laten we eerlijk zijn: het werk is naïef in het kwadraat, maar dat kan geen toeval zijn.

Lilly Van der Stokker is geen baby meer. Dit jaar viert zij haar 60ste verjaardag en in de jaren die eraan voorafgingen heeft zij een internationale carrière opgebouwd. Haar keurmerk is dit meisjesachtige **(AFB 2)**, meteen herkenbare handschrift, vol citaten die de draak steken met hoogdravende kunst en diepzinnig gedachtegoed. Al een carrière lang droedelt Van der Stokker er lustig op los. Haar werk is een eerbetoon aan de alledaagse naïviteit, herinnerend aan die van schoolmeisjes wegdromend in hun agenda. En ja, ze bestaan nog, zulke papieren agenda's vol gedachteflarden en namen van idolen. Deze wolk is eruit opgestegen en gunt ook ons een kleine vlucht uit de realiteit. Was alles maar zo kinderlijk eenvoudig!

Dat is het natuurlijk niet, maar juist daarom is het zo fijn dat pal tegenover deze uitgesproken belofte nu ook een 3D toevluchtsoord is verrezen voor wie nog wat verder wil dromen, geheel vrijelijk en toch op iets contemplatiever niveau. Tegenover Museum Boijmans, naast Het Nieuwe Instituut, duikt een betoverend paviljoen op uit de grond. **(AFB 3)**. Het is een koepelvormige constructie die aan de buitenkant met gras is begroeid. Dit paviljoen wordt gepresenteerd als 'een stille oase midden in de binnenstad', en die aantrekkelijke omschrijving is terecht. Alleen de titel, Yourtopia, die terugkomt in een woordenlijst op de deur naar binnen **(AFB 4)**, is iets om vlug aan voorbij te gaan: een samenvoeging van Your en Utopia, een utopie speciaal voor jou en mij zeg maar, in het Nederlands zo iets als Jouwtopia. Het ideaal dat daaruit spreekt wint het van de taal. Maar goed. Het gebouw zelf is van een grote schoonheid. **(AFB 5)**.

Bjarne Mastenbroek van architectenbureau Search heeft een pure folly ontworpen, een paviljoen vrij van enige praktische toepassing, maar met een hoog paradijselijk gehalte. Dankzij de elegante koepelvorm, die een stalen constructie verhult, geeft dit gebouw een dromerig, actueel vervolg aan nomadische huizen, zoals de iglo of de joert. Maar de grootste troef van het paviljoen zit 'm in de samenwerking tussen architect Bjarne Mastenbroek en Ernst van der Hoeven, die zowel architectuurhistoricus is als landschapsarchitect.

Ernst van der Hoeven tekent voor de beplanting in dit stadsparadijs. **(AFB 6)**: een instant jungle, die metershoog oprijst in het hart van het bouwsel. Deze jungle is kunstmatig tot en met, maar ook natuurlijk tot en met. Precies zoals de bloemstillevens uit de 17^e eeuw, waarin vier seizoenen tegelijkertijd kunnen bloeien op het schilderslinnen. De palmbomen **(AFB 7)** met hun waaier aan bladervormen **(AFB 8)** zijn afkomstig uit alle windstreken en van verschillende continenten, uit Azië zowel als Australië, uit Zuid-Europa en, waar het om de varens gaat, lager bij de grond, ook uit Nederland. Het groen van cacao- en koffiebomen, van kardemom- en bananenpalmen filtert het licht. Verder verspreidt een jasmijnstruik zijn

verfijnde geur door het paviljoen. Nestel je in één van de hangmatten die rondom zijn opgespannen en geef je eraan over, want het is een betoverende mix, **(AFB 9)**, deze combinatie van uitersten. Het palmenboeket is een vredige multiculturele oase, die perfect de modernistische architectuur aanvult. **(AFB 10)**. Ook in die architectuur zelf zijn trouwens bladervormen aan te wijzen, het gebouw opent zich als de kelk van een witte lelie. En het is net zo harmonieus en bedwelmend.

Yourtopia, dat helaas maar tot eind september blijft bestaan, is het eerste paviljoen in een reeks. Het Nieuwe Instituut wil om de twee jaar een andere architect of ontwerper uitnodigen een tijdelijke utopie te maken op het terrein tussen Huis Sonneveld en Het Nieuwe Instituut.

Het is daarbij een toegift, dat op dit moment in het Nieuwe Instituut ook de tentoonstelling HOUT te zien is, want die sluit wonderwel aan op de stadsjungle **(AFB 11)** in het paviljoen, dankzij het ruimtelijke stilleven waarmee deze tentoonstelling begint. Waar Yourtopia met zijn boeket van palmbomen de levende natuur eer aandoet, toont HOUT de toepassingen van het dode materiaal.

Want ja: bomen en planten leven, maar hout is dood. Of ligt dat niet zo simpel? **(AFB 12)**

Ernst van der Hoeven, dezelfde als die van het Palmenboeket, heeft voor HOUT een landschap van voorwerpen **(AFB 13)** gemaakt, variërend van pollepels, wasknijpers en andere huishoudelijke instrumenten tot en met een keur aan decoratieve vruchten die rechtstreeks uit de schepping zelf afkomstig zijn **(AFB 14)**, in een magische versmelting van natuur en cultuur. De collectie zou een allegaartje zijn, als ze niet zo geraffineerd was geordend, zowel naar kleur, toon en stemming als naar functie en formaat. **(AFB 15)**. Sporen van gebruik en slijtage geven aan de dingen een verweerd uiterlijk, met een levendige, zelfs menselijke kwaliteit. Het stilleven raakt op deze manier geladen met herinneringen en verlangens, gedachten en gevoelens.

Dankzij bijvoorbeeld **(AFB 16)** twee verse, nog ongeslepen potloden die in grote saamhorigheid tussen diverse meetinstrumenten liggen, zie je, althans in gedachten, op de tekentafel alweer nieuwe utopieën ontstaan.

Gaat het zien en dank u wel!